

Dosarul nr. 2ra-2060/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. C. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Perciun și Vera Vorobiova, reprezentați de avocatul Gheorghe Vlas

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Regional Meat” împotriva Verei Vorobiova cu privire la rezoluțiunea contractului și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 9 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Valeriu Perciun și Vera Vorobiova, reprezentați de avocatul Gheorghe Vlas și menținută hotărârea din 26 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 24 noiembrie 2017, SRL „Regional Meat” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Perciun cu privire la rezoluțiunea contractului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 17 martie 2015, între Valeriu Perciun și SRL „Regional Meat” a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare, autentificat de către notarul Oleg Gladîș și înregistrat cu nr. 2344 din 17 martie 2015, prin care SRL „Regional Meat” a cumpărat de la pârât partea socială - 100 % din capitalul social al SRL „Vealishard”.

Contractul menționat prevedea achitarea în rate a prețului contractului în mărime de 2 988 200 de euro, pe un termen de 10 ani, conform unui grafic stabilit de părți.

A remarcat că potrivit pct. 5.1 din contract, în cazul neexecutării prevederilor contractuale a termenelor de plată, cu întârziere de 45 de zile, contractul se declară nul fără consecințe juridice pentru vânzător și bunurile se vor restitui acestuia în starea aflării lor la data înștiințării privind nulitatea contractului.

La 2 martie 2016, pârâtul a notificat SRL „Regional Meat” despre desființarea contractului nr. 2344 din 17 martie 2015, ca rezultat al întârzierii SRL „Regional Meat” de a efectua plata cu întârziere de 45 de zile.

A menționat reclamantul că nu și-a onorat obligațiile pecuniare față de pârât prevăzute în contract, ratele de plată nu au fost achitate conform condițiilor de plată stabilite între părți.

A precizat că prima rată scadentă contractuală a fost calculată pentru 1 aprilie 2015.

Astfel, în scopul executării obligației pecuniare, SRL „Regional Meat” a achitat suma de 98 820 de euro, doar că la data de 21 aprilie 2015, adică cu 21 de zile întârziere (data scadentă contractuală fiind 1 aprilie 2015).

Următoarea rată în mărime de 100 000 de euro potrivit contractului urma să fie achitată la 1 iunie 2015, obligație executată în termen de către SRL „Regional Meat”, fapt confirmat prin extrasele bancare.

A accentuat că a treia rată, conform graficului contractului, în sumă de 100 000 de euro urma a fi onorată până 1 decembrie 2015, care însă nu a fost executată în termenii și condițiile stabilite în contract.

A comunicat că SRL „Regional Meat” a transferat la 15 iunie 2015 suma de 5 000 de euro cu titlu de avans din cea de-a treia rată scadentă la 1 decembrie 2015.

A evidențiat că la 1 decembrie 2015, SRL „Regional Meat” a fost în imposibilitate de a-și onora obligațiile pecuniare și a achitat cu întârziere în plăți parțiale la 10 decembrie 2015 suma de 1 000 de euro, la 24 decembrie 2015 - 2 000 de euro, la 18 ianuarie 2016 - 2 000 de euro, la 4 februarie 2016 - 1 500 de euro și la 17 februarie 2016 - 10 000 de euro.

Așadar, data de plată pentru a treia rată a fost la 1 decembrie 2015, termenul de 45 de zile indicat în pct. 5.1 din contract expirase încă la 15 ianuarie 2016.

Totodată, SRL „Regional Meat” a confirmat recepționarea declarației din 2 martie 2016, precum și faptul că Valeriu Perciun și-a exercitat dreptul de preavizare, iar SRL „Regional Meat” nu s-a opus.

A recunoscut întârzierea la efectuarea plăților și neexecutarea prevederilor contractuale a termenelor de plată, cu întârziere de un termen mai mare de 45 de zile.

Așadar, urmează a fi constatată desființarea contractului de vânzare-cumpărare nr. 2344 din 17 martie 2015 în condițiile contractuale prevăzute la pct. 5.1 din contract, contractul fiind desființat prin avizul din 2 martie 2016.

A notat că în notificarea sa, pârâtul a invocat incorect noțiunea nulității (incorect din punct de vedere juridic), iar contractul de vânzare-cumpărare nr. 2344 din 17 martie 2015 este de fapt rezolvit din 2 martie 2016, prin efectul declarării unilaterale a rezoluțiunii de către Valeriu Perciun.

Invocarea incorectă a fost o consecință a utilizării termenului de nulitate însăși în textul contractului, în loc de termenul de rezoluțiune, dar indiferent de termenul juridic utilizat, prevederile pct. 5.1 din contract, constituie o clauză de

rezoluțiune stabilită în scris, în conținutul actului juridic, în forma stabilită pentru contract și corespunde întocmai cerințelor prevăzute de art. 734 Cod civil.

A relevat că indiferent de termenul juridic utilizat în contract (nulitate sau rezoluțiune), SRL „Regional Meat” a recunoscut faptul că actul juridic este încheiat sub condiție rezolutorie (executarea obligațiilor de plată), iar realizarea condiției neexecutarea obligațiilor de plată în termen de 45 de zile atrage desființarea actului juridic.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 240, 734, 737 Cod civil, art. 39, 85, 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, confirmarea ca fiind rezolvit contractul de vânzare-cumpărare nr. 2344 din 17 martie 2015 din data de 2 martie 2016 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 23 februarie 2018, SRL „Regional Meat” a înaintat un demers cu privire la înlocuirea părții în proces, prin care a solicitat înlocuirea pârâtului Valeriu Perciun cu succesorul lui în drepturi Vera Vorobiova.

A comunicat că la 30 noiembrie 2017, SRL „Regional Meat” a recepționat avizul Verei Vorobiova prin care a fost informat despre faptul că Vera Vorobiova este cesionar al drepturilor și obligațiilor ce rezultă din contractul nr. 2344 din 17 martie 2015, în baza contractului de cesiune a creanței nr. 2025 din 20 aprilie 2017 încheiat între Valeriu Perciun, în calitate de cedent și Vera Vorobiova, în calitate de cesionar.

Prin urmare, a considerat necesară înlocuirea părții cu succesorul în drepturi.

La 15 mai 2018, SRL „Regional Meat” a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând confirmarea desființării din 2 martie 2016 a contractului de vânzare-cumpărare înregistrat cu nr. 2344 la 17 martie 2015, confirmarea desființării prin rezoluțiune a contractului de vânzare-cumpărare înregistrat cu nr. 2344 la 17 martie 2015 (și nu prin nulitate) și încasarea din contul pârâtei a cheltuielilor de judecată.

Suplimentar a precizat că nu există condiții de drept pentru aplicarea în speță a prevederilor referitor la nulitate sau reziliere, iar cadrul normativ aplicabil este acel al rezoluțiunii.

A evidențiat că Valeriu Perciun, în notificarea sa, a invocat incorect noțiunea nulității, iar contractul de vânzare-cumpărare nr. 2344 din 17 martie 2015 este de fapt rezolvit din 2 martie 2016, prin efectul declarării unilaterale a rezoluțiunii de către Valeriu Perciun.

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă integral acțiunea.

A fost rezoluționat contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 2344 din 17 martie 2015 încheiat între Valeriu Perciun și SRL „Regional Meat”.

A fost încasată de la Vera Vorobiova în beneficiul SRL „Regional Meat” suma de 100 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat.

A fost restituită taxa de stat în mărime de 4 900 de lei achitată de SRL „Regional Meat”, în baza ordinului de plată nr. 1 din 24 noiembrie 2017, în sumă de 5 000 de lei.

Prin decizia din 9 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Valeriu Perciun și Vera Vorobiova, reprezentați de avocatul Gheorghe Vlas și menținută hotărârea primei instanțe.

Prima instanță și instanța de apel, având în vedere faptul că cumpărătorul SRL „Regional Meat” a confirmat neonorarea obligațiilor contractuale asumate prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 2344 din 17 martie 2015, iar vânzătorul și-a exprimat voința de rezoluțiune a contractului menționat, au constatat existența consecințelor reglementate în Codul civil și anume, rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 2344 din 17 martie 2015 încheiat între Valeriu Perciun și SRL „Regional Meat”.

La 9 septembrie 2019, Valeriu Perciun și Vera Vorobiova, reprezentați de avocatul Gheorghe Vlas au declarat recurs împotriva deciziei din 9 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, considerându-le neîntemeiate și pasibile de a fi casate, deoarece au fost adoptate cu încălcări esențiale a normelor de drept material și procedural, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural.

A obiectat că în apel au invocat, iar instanța nu s-a expus asupra faptului că la adoptarea încheierii din 1 decembrie 2017 prin care a fost acceptată în procedură contencioasă cererea SRL „Regional Meat” împotriva lui Valeriu Perciun, instanța de judecată nu a ținut cont de rigorile normelor procesual civile, astfel, SRL „Regional Meat” în mod evaziv a solicitat instanței de judecată să constate un fapt care are valoare juridică și care urma să fie examinată de instanța de judecată în procedură specială prevăzută de art. 279 - 285 CPC, în același timp exigentele legale prevăzute la art. 282 CPC nefiind întrunite.

Totodată, prima instanță a acceptat în procedură cererea SRL „Regional Meat” și a reținut-o spre examinare cu încălcarea competenței teritoriale, interpretând în mod arbitrar prevederile art. 39 pct. 16 CPC, calificând cererea de chemare în judecată drept acțiune în constatare a existenței sau inexistenței dreptului.

Respectiv, examinarea cauzei cu încălcarea competenței jurisdicționale este prevăzută de art. 388 pct. i) CPC, constituind încălcarea normelor de drept și servește temei ca hotărârea să fie casată independent de argumentele cererii de apel.

La fel, instanța de apel nu s-a expus asupra faptului că prima instanță la adoptarea hotărârii a încălcat prevederile art. 239-240 CPC, or, SRL „Regional Meat” nu a solicitat instanței de judecată să rezoluționeze contractul nr. 2344 din 17 martie 2015 așa cum a dispus prima instanță, prin cererea de chemare în judecată inițială fiind solicitată confirmarea ca fiind rezolvit contractul de vânzare-cumpărare înregistrat cu nr. 2344 la 17 martie 2015 din data de 2 martie 2016, iar în cererea de concretizarea - confirmarea desființării din data de 2 martie 2016 a contractului de vânzare-cumpărare înregistrat cu nr. 2344 la 17 martie 2015,

confirmarea desființării prin rezoluțiune a contractului de vânzare-cumpărare înregistrat cu nr. 2344 la 17 martie 2015 (și nu prin nulitate).

Așadar, prima instanță prin admiterea integrală a cererii de chemare în judecată nu a menționat care din cerințele formulate le admite și pe baza cărei din acestea dispune rezoluțiunea contractului.

A remarcat că SRL „Regional Meat” nu-și putea întemeia cerințele sale pe faptul că la 2 martie 2016 a fost notificat despre desființarea contractului nr. 2344 din 17 martie 2015, or, această notificare nu a produs niciun efect juridic, ceea ce se confirmă prin multitudinea de acțiuni concludente întreprinse de către SRL „Regional Meat”, după primirea așa zisei notificări, în special, achitățile efectuate în folosul lui Valeriu Perciun la 29 aprilie 2016 – 1 590 de euro, la 1 iunie 2016 – 147 820 de euro, la 30 noiembrie 2016 – 149 410 de euro și la 1 iunie 2017 – 149 410 de euro.

Astfel, notificarea primită de SRL „Regional Meat” la 2 martie 2016 a fost calificată de ambele părți mai mult ca un avertisment privind realizarea de către cumpărător a dreptului rezervat în contract, decât o notificarea de reziliere în sensul art. 668 alin. (3) Cod civil, or, și creditorul Valeriu Perciun după expedierea acestei notificări a primit prestațiile executate de debitorul SRL „Regional Meat”.

Instanța de apel a omis să se expună cu suficientă claritate asupra tuturor motivelor care au fost invocate în cererea de apel, fapt ce denotă o atitudine tendențioasă.

Cu referire la prevederile art. 738 alin. (2) Cod civil și percepția acelei notificări ca intenție de rezoluțiune a contractul, la 6 octombrie 2015, restituirea în natură de către SRL „Regional Meat” a prestației primite era deja imposibilă datorită radierii SRL „Vealishard”, în consecință având obligațiunea de a compensa valoarea, adică practic și-ar auto imputa obligațiunea de a plăti întreaga valoarea a contractului imediat ce ar opera rezoluțiunea.

Prima instanță a hotărât rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărarea a părții sociale nr. 2344 din 17 martie 2015 încheiat între Valeriu Perciun și SRL „Regional Meat”, fără ca în ședința de judecată să fie examinată chestiunea dacă sunt sau nu întrunite condiții pentru a fi solicitată de către debitor rezoluțiunea pentru neexecutarea obligațiunii de plată care o are, cunoscând cu certitudine că Valeriu Perciun a fost subrogat în dreptul de a primi executarea contractului de Vera Vorobiova, instanța de judecată nu s-a expus asupra acestui contract, or, creditor la moment este anume ea.

La 22 octombrie 2019, SRL „Regional Meat”, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă a depus referință la recursul declarat de Valeriu Perciun și Vera Vorobiova, solicitând declararea recursului inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 9 septembrie 2019 împotriva deciziei din 9 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Valeriu Perciun și Vera Vorobiova, reprezentați de avocatul Gheorghe Vlas, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valeriu Perciun și Vera Vorobiova, reprezentați de avocatul Gheorghe Vlas, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de

apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Valeriu Perciun și Vera Vorobiova, reprezentați de avocatul Gheorghe Vlas urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valeriu Perciun și Vera Vorobiova, reprezentați de avocatul Gheorghe Vlas.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Maria Ghervas